

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง

นางสาวกนิษฐา¹ มีสนาม และ ดร.นพวรรณ พจน์พิศุทธิพงษ์²

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง และเปรียบเทียบความสำคัญ ของปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลาเป็นรายไตรมาสตั้งแต่ ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2551 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2555 รวม 20 ไตรมาส และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องมือทางเศรษฐมิติ แบบสมการถดถอยพหุเชิงซ้อน (Multiple Regression Model) และใช้วิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แบบกำลังสองน้อย ที่สุด (Ordinary Least Squares–OLS)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัจจัยอิสระในแบบจำลองนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงโดยรวมของการส่งออก เพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงได้ที่ร้อยละ 96.60 ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงมากที่สุด ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรฮ่องกงซึ่งถ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไป ฮ่องกงเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9882 สำหรับปัจจัยด้านราคา พบว่า ถ้าราคาเพชรเจียรไนของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณ การส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง ลดลงร้อยละ 0.3577 ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ คุณภาพของเพชร และการออกแบบเครื่องประดับเพชร ไม่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง

ข้อสรุปของงานวิจัยนี้เสนอแนะให้ผู้ประกอบการเพชรเจียรไนของไทยมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางการตลาดที่มี อยู่เดิมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ และรายได้ของผู้ซื้อในฮ่องกงอันส่งผลให้เพิ่มปริมาณการส่งออกเพชรเจียรไนไป ฮ่องกงให้มากขึ้นได้ นอกจากนี้ควรมีการจ้างแรงงานที่มีฝีมือและทักษะสูงอันจะส่งผลให้เพิ่มผลิตภาพของการผลิต ช่วย ลดต้นทุนการผลิต และสามารถควบคุมราคาเพชรเจียรไนได้

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไน

DETERMINANTS OF THAILAND'S EXPORT OF CUT-DIAMONDS TO HONG KONG

Miss Kanittha Meesanam and Dr. Nopphawan Photphisutthiphong

ABSTRACT

The independent study aims to investigate the factors that affected Thailand's export of cut diamonds to Hong Kong, and to compare the significance of the factors affecting Thailand's export of cut diamonds to Hong Kong. The study employed secondary time series data of 20 quarters starting from the first quarter of B.E. 2551 to the fourth quarter of B.E. 2555. The data were analyzed by using the econometric method. The study employed the multiple regression model and estimated model parameters by using the Ordinary Least Square method (OLS).

The analytical results showed that the independent factors in the model could explain the overall change in Thailand's export of cut diamonds to Hong Kong at 96.60%. The factor that affected Thailand's export of cut diamonds to Hong Kong the most was per capita income in Hong Kong. When

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

there was an increase in per capita income in Hong Kong by 1%, Thailand's export of cut diamonds to Hong Kong increased by 0.9882%. As per the price effect, the study indicated that when the price of Thailand's export of cut diamonds increased by 1%, there would be a decrease in Thailand's export quantity of cut diamonds to Hong Kong by 0.3577%. The other factors, i.e. currency exchange rates, diamond quality, and design of diamond ornaments did not have the significant impact on Thailand's export of cut diamond to Hong Kong.

The conclusion of this study suggests that Thai entrepreneurs of cut diamonds should adjust the marketing strategy in line with the economic condition and buyers' income in Hong Kong. This can boost Thailand's export quantity of cut diamonds to Hong Kong. Further, high skilled employees should be hired in order to raise the productivity and lower the production cost. Thus, the price of cut diamond could be controlled.

Keywords: Factors Affecting Cut Diamond Export

บทนำ (Introduction)

อัญมณีและเครื่องประดับเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ด้วยเป็นสินค้าที่สามารถสร้างรายได้จากการส่งออกเข้าสู่ประเทศได้ปีละนับหมื่นล้านบาทหรือสหรัฐ ในปี 2554 ที่ผ่านมา อัญมณีและเครื่องประดับจัดเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญในลำดับที่ 4 ด้วยสัดส่วนร้อยละ 5.38 ของมูลค่าการส่งออกโดยรวมของไทยรองจากรถยนต์ คอมพิวเตอร์ และน้ำมันสำเร็จรูป ตามลำดับ อีกทั้งยังก่อให้เกิดการจ้างงานกว่า 1 ล้านคน ตลอดห่วงโซ่อุปทานตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ทุกขั้นตอนได้สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เศรษฐกิจของประเทศอย่างชัดเจนกว่าอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่กล่าวมา ทั้งนี้ ในปี 2555 มีแนวโน้มการเติบโตในอัตราที่ลดลง เนื่องจากอุตสาหกรรมเพชรยังต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ทั้งจากเศรษฐกิจของอเมริกาและสหภาพยุโรปที่ยังคงย่ำแย่ อีกทั้ง ราคาเพชรที่ผันผวนและปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากข้อมูล กรมศุลกากร สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พบว่ามูลค่าการส่งออกเพชรเป็นสินค้าส่งออกอันดับที่ 3 ในสัดส่วนร้อยละ 10.28 และมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.48 สินค้าส่งออกหลักในหมวดนี้ คือ เพชรที่เจียรไนแล้ว ซึ่งจัดเป็นสินค้ารหัส Harmonized System HS-CODE 7102 โดยตลาดหลักในการส่งออกเพชรของไทยคือ ฮองกง เบลเยียม และญี่ปุ่นที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.11, ร้อยละ 4.49 และ 1.02 เท่าตามลำดับ (สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ, ก2549)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกอัญมณีประเภทเพชรของไทยไปฮ่องกง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเครื่องประดับเพชรของไทยไปฮ่องกง

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อส่งออกสินค้าเพชรของไทยไปฮ่องกง
2. ให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง
3. เพื่อส่งเสริมการส่งออกอุตสาหกรรมเพชรของไทยในอนาคต
4. ผู้ส่งออกและสมาคมส่งออกเพชรไทยสามารถนำผลการวิจัยนี้ใช้เป็นแนวทางในการส่งออกและขยายการส่งออกเพชรไปยังประเทศอื่น

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

ขอบเขตของการวิจัย

1. เนื้อหาของการศึกษาในครั้งนี้ จะพิจารณาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง โดยเครื่องประดับเพชรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ สิ้นค้ารหัส Homonized System HS-CODE 7102 โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาเป็นรายไตรมาส
2. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการรวบรวมเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556
3. ประชากร (Population) คือ ปริมาณการส่งออกเพชรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ สิ้นค้ารหัส Homonized System HS-CODE 7102
4. กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) คือ ปริมาณการส่งออกเพชรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ สิ้นค้ารหัส Homonized System HS-CODE 7102 ในช่วงระยะเวลาศึกษาเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2551 - เดือนกันยายน พ.ศ. 2555 รวม 20 ไตรมาส

สมมติฐานของการวิจัย

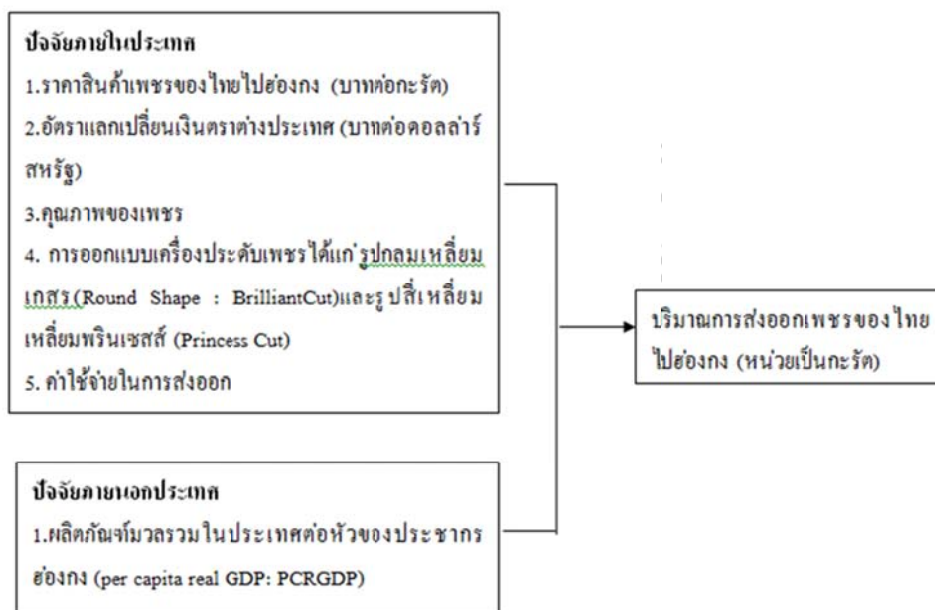
1. ปริมาณการส่งออกเพชรของไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาของเพชร
2. ปริมาณการส่งออกเพชรของไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการอ่อนตัวของค่าเงินบาท
3. ปริมาณการส่งออกเพชรของไทยมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของเพชร
4. ปริมาณการส่งออกเพชรของไทยมีความสัมพันธ์กับการออกแบบเครื่องประดับเพชร ได้แก่ รูปกลมเหลี่ยมเกสร (Round Shape: Brilliant Cut) และรูปสี่เหลี่ยมเหลี่ยมพริ้นเซสส์ (Princess Cut)
5. ปริมาณการส่งออกเพชรของไทยมีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัวของประชากรฮ่องกง (per capita real GDP: PCRGDP)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิเคราะห์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติในรูปของสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ในรูปกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square: OLS) ซึ่งการคำนวณค่าทางสถิติและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อพิจารณาปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการส่งออกเพชรของประเทศไทยไปยังฮ่องกง โดยมีแบบจำลองดังต่อไปนี้

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

$$EXP = a + b_1PT + b_2EX + b_3QC + b_4DS + b_5LOS + b_6LOS + b_7PCRGDP$$

โดยที่	a	=	ค่าคงที่ของสมการถดถอย
	b_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระโดย $i = 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8$
	PT	=	ราคาสินค้าเพชรของไทยไปฮ่องกง (บาทต่อกะรัต)
	EX	=	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ)
	QC	=	คุณภาพของเพชร
	DS	=	การออกแบบเครื่องประดับเพชร
	LOS	=	ค่าใช้จ่ายในการส่งออก
	PCRGDP	=	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัวของประชากรฮ่องกง
	EXP	=	ปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง

จากแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกอัญมณีประเภทเพชรของไทยไปฮ่องกง และเพื่อเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเครื่องประดับเพชรของไทยไปฮ่องกงดังต่อไปนี้สำหรับค่าทางสถิติต่างๆ เช่นค่า T-value จะเป็นค่าที่ใช้สำหรับทดสอบตัวแปรอิสระแต่ละตัวว่ามีผลกระทบต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่โดยค่านี้จะแสดงในรูปวงเล็บและค่า F-statistic จะใช้ในการทดสอบนัยสำคัญของสมการที่ประมาณค่าว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ส่วนค่า R^2 เป็นค่าใช้พิจารณาว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดในสมการสามารถอธิบายถึงการเคลื่อนไหวขึ้นลงตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใดโดยอธิบายเป็นคำร้อยละการทดสอบการเกิด Multicollinearity การสร้างแบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณนั้นอาจจะมีตัวแปรอิสระบางตัวเกิดความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหรือไม่ โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Correlation) จะต้องไม่มากกว่า 0.80 การทดสอบสหสัมพันธ์เชิงอนุกรม (Autocorrelation) โดยใช้ค่า Probability มากกว่า 0.05 แสดงว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation และการทดสอบปัญหาความแปรปรวนของตัวแปรตามความคลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) โดยประยุกต์ใช้วิธี White's Test โดยใช้ค่า Probability มากกว่า 0.05 แสดงว่าไม่มีปัญหา Heteroscedasticity

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล (Results and Discussion)

ผลการวิจัย

สำหรับการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จาก Correlation Matrix พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเป็นอิสระซึ่งกันและกัน เนื่องจากตัวแปรมีค่าน้อยกว่า 0.80 ทำให้ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ส่วนการทดสอบการเกิดปัญหาสหสัมพันธ์เชิงอนุกรมเวลา (Autocorrelation) พบว่า ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation และการทดสอบปัญหาความแปรปรวนของตัวแปรตามความคลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) พบว่า ไม่เกิดปัญหา Heteroscedasticity

จากการประมาณค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกอัญมณีประเภทเพชรของไทยไปฮ่องกงโดยใช้รูปแบบสมการเส้นตรงได้ผลการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติดังนี้

$$EXP = (-0.7107) - 0.3577PT + 0.0694EX + 0.042QC + 0.0126DS + 0.8154LOS + 0.9882PCRGDP$$

(-0.1388)^{ns} (-4.7781)^{***} (0.0755)^{ns} (0.3095)^{ns} (0.0907)^{ns} (8.7108)^{***} (2.3211)^{**}

$$R^2 = 0.9660 \quad F - \text{statistic} = 61.6364$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.9504 \quad \text{Prob. (F-statistic)} = 0.0000$$

$$\text{Durbin-Watson stat} = 1.0124 \quad N = 20$$

- ค่าในวงเล็บ คือ ค่า t-statistic ของค่าสัมประสิทธิ์
- ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95

*** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99

จากการประมาณค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงสรุปได้ดังนี้

1. ราคาสินค้าเพชรของไทยไปฮ่องกง มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.3577 หมายความว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว หากราคาสินค้าเพชรของไทยไปฮ่องกง เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ ปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง ลดลงร้อยละ 0.3577 และในทางกลับกันถ้า ราคาสินค้าเพชรของไทยไปฮ่องกง ลดลงร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ ปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3577

2. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. คุณภาพของเพชร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การออกแบบเครื่องประดับเพชร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ค่าใช้จ่ายในการส่งออก มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.8153 หมายความว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว หาก ค่าใช้จ่ายในการส่งออก เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ ปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8153 และในทางกลับกันถ้า ค่าใช้จ่ายในการส่งออก ลดลงร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ ปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง ลดลงร้อยละ 0.8153

6. ผลผลิตถ่านหินรวมในประเทศต่อหัวของประชากรฮ่องกงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.9882 หมายความว่า เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว หากผลผลิตถ่านหินรวมในประเทศต่อหัวของประชากรฮ่องกงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ ปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9882 และในทางกลับกันถ้า มูลค่าผลผลิตถ่านหินรวมภายในประเทศของฮ่องกง ลดลงร้อยละ 1 จะส่งผลทำให้ ปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง ลดลงร้อยละ 0.9882

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงสรุปได้ว่า ตัวแปรผลผลิตถ่านหินรวมในประเทศต่อหัวของประชากรฮ่องกงและค่าใช้จ่ายในการส่งออกเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงมากที่สุด รองลงมา คือราคาสินค้าเพชรของไทยไปฮ่องกง และ ส่วนตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคุณภาพของเพชร การออกแบบเครื่องประดับเพชร ไม่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงครั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาประกอบการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงจากผลการศึกษาพบว่า ผลผลิตถ่านหินรวมในประเทศต่อหัวของประชากรฮ่องกงและค่าใช้จ่ายในการส่งออกมีความสัมพันธ์กับปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง ที่ระดับนัยสำคัญที่ 99 ส่วนตัวแปรราคาสินค้าเพชรของไทยไปฮ่องกงมีความสัมพันธ์กับปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง ที่ระดับนัยสำคัญที่ 95 ส่วนตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ คุณภาพของเพชร และการออกแบบเครื่องประดับเพชรไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอุปสงค์ (Demand Theory) (อ้างถึงใน วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, 2538) กล่าวไว้ว่า ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับราคาของสินค้านั้น ตามปกติเมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นปริมาณซื้อจะมีน้อย แต่ถ้าราคาสินค้าลดต่ำลงปริมาณซื้อจะมีมาก ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน โดยทั่วไปเมื่อประชากรมีรายได้โดยเฉลี่ยสูงขึ้นความต้องการสินค้าจะเปลี่ยนไป คือ มักจะลดการบริโภคสินค้าราคาถูก ในขณะที่เดียวกันก็หันไปบริโภคสินค้าราคาแพง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกราช โชติปกรณกุล (2539) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออุปสงค์อัญมณีการส่งออกของไทยในประเทศญี่ปุ่น พบว่า ราคาเพชรของไทยและรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรญี่ปุ่น สามารถอธิบายตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 78.83 มีค่า D.W. Statistic เท่ากับ

1.2780 แสดงว่ามีสหสัมพันธ์ในตัวทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่คำนวณได้ขาดประสิทธิภาพความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพชรส่งออกของไทยไปประเทศญี่ปุ่นต่อราคาเพชรของไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

2. เมื่อเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเครื่องประดับเพชรของไทยไปฮ่องกงจากการศึกษาพบว่า ตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัวของประชากรฮ่องกงและค่าใช้จ่ายในการส่งออกเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงมากที่สุด รองลงมา คือราคาสินค้าเพชรของไทยไปฮ่องกงส่วนตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคุณภาพของเพชร และการออกแบบเครื่องประดับเพชร ไม่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมานพ ครุพงศ์ และคณะ (2541) กรณีศึกษาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ พบว่า ราคาต่อหน่วยของเพชรมีนัยสำคัญในการอธิบายพฤติกรรมกรรมการส่งออกในทุกตลาด โดยมีตลาดคู่ค้าที่สำคัญ คือ สหภาพยุโรป อิสราเอล ฮ่องกง และญี่ปุ่น แนวโน้มเวลาที่มีผลส่งออกพลอยโดยมีตลาดคู่ค้าที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป ระดับราคาสินค้าต่อหน่วยมีนัยสำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา ฮ่องกง สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ราคาต่อหน่วยและแนวโน้มเวลาเป็นตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดปริมาณการส่งออกเครื่องประดับอัญมณีเทียม และซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชโยตม สรรพศรี (2542) ได้ศึกษาภาพรวมของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับทั้งด้านการผลิตและการส่งออก พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการกำหนดอุปสงค์การส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ ประกอบด้วย ระดับราคาสินค้าของอัญมณีและเครื่องประดับ รายได้ของประเทศนำเข้าดัชนีราคาเปรียบเทียบระหว่างสินค้าส่งออกของประเทศไทยกับสินค้าจากประเทศคู่แข่งที่สำคัญของประเทศไทยในตลาดนำเข้าต่างๆ ตัวแปรฤดูกาลตัวแปรแนวโน้มเวลา และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ปัจจัยด้านราคาสินค้าเพชรของไทย ซึ่งเครื่องประดับทองของไทยในฮ่องกงเป็นสินค้าที่แข่งขันทางด้านราคา แม้ว่าราคาสินค้าเพชรของไทยจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ผู้ประกอบการสามารถควบคุมต้นทุนได้โดยการคัดเลือกแรงงานที่มีฝีมือและมีทักษะสูงส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานสูงก็จะสามารถลดต้นทุนลงได้เมื่อต้นทุนรวมต่ำก็สามารถกำหนดราคาสินค้าให้ต่ำลงมาได้ขณะเดียวกันควรมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการออกแบบและเทคโนโลยีการผลิตให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและสามารถแข่งขันได้

2. ปัจจัยด้านมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัวของประชากรฮ่องกงเป็นเครื่องชี้ถึงการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจของฮ่องกง แม้ว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศผู้นำเข้าอย่างฮ่องกงจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการขยายการส่งออกเพชรซึ่งยังอยู่ในภาวะที่ยังไม่ฟื้นตัวดีนักแต่จากการศึกษาพบว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัวของประชากรฮ่องกงมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นผลดีต่อการส่งออกเพชรไปยังฮ่องกง ผู้ประกอบการไทยจึงยังสามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกเพชรไปยังตลาดฮ่องกงได้อีกดังนั้นควรมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางการตลาดที่มีอยู่เดิมให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพเศรษฐกิจในฮ่องกงด้วย

3. ปัจจุบันอุตสาหกรรมการเจียรไนเพชรได้มีการขยายตัวขึ้นเป็นอย่างมาก ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนช่างเจียรไนที่มีฝีมือ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเร่งรัดให้มีการฝึกอบรมช่างเจียรไน เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรม

4. ควรมีการปรับปรุงเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้ได้ผลผลิตมากขึ้น ตลอดจนศึกษาถึงพฤติกรรมของคู่แข่ง และวางแผนการส่งออกให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงในช่วงระหว่างที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ เพื่อให้รัฐบาลสามารถนำมากำหนดนโยบายการส่งออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เนื่องจากสมการของอุปสงค์และอุปทานประกอบด้วยตัวแปรที่ใช้ในการพยากรณ์แตกต่างกัน ดังนั้นในทางตรงกันข้ามควรมีการศึกษาถึงอุปสงค์การนำเข้าเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงขนานกันไปด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลของการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงอีกทั้งยังจะช่วยให้สามารถค้นพบปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่ออุปสงค์การนำเข้าของเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงได้อีกด้วย

3. การศึกษาในครั้งนี้ใช้ราคาเพชรของไทยในการวิเคราะห์ซึ่งไม่นำราคาส่งออกเพชรของประเทศคู่แข่งมาวิเคราะห์ถ้าหากมีการศึกษาค้างต่อไปได้นำราคาส่งออกของประเทศคู่แข่งมาใช้ในการวิเคราะห์ร่วมด้วยจะทำให้การศึกษามีความสมบูรณ์และแม่นยำยิ่งขึ้นสามารถกำหนดแนวทางและขยายการส่งออกสินค้าไปยังตลาดฮ่องกงได้ดีขึ้น

บทสรุป (Conclusion)

การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกอัญมณีประเภทเพชรของไทยไปฮ่องกงและเพื่อเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเครื่องประดับเพชรของไทยไปฮ่องกง จะพิจารณาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง โดยเครื่องประดับเพชรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ สินค้ารหัส Harmonized System HS-CODE 7102 ซึ่งมีตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ปัจจัยภายในประเทศ ประกอบด้วย ราคาสินค้าเพชรของไทยไปฮ่องกงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคุณภาพของเพชร การออกแบบเครื่องประดับเพชร และค่าใช้จ่ายในการส่งออก ส่วนปัจจัยภายนอกประเทศ ประกอบด้วย ผลกระทบต่อหัวของประชากรฮ่องกง และตัวแปรตาม คือ ปริมาณการส่งออกเพชรของไทยไปฮ่องกง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เป็นข้อมูลอนุกรมเวลารายไตรมาสตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2555 รวม 20 ไตรมาส สามารถสรุปได้ดังนี้คือปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงนั้น มีตัวแปรผลกระทบมวลรวมในประเทศต่อหัวของประชากรฮ่องกงและค่าใช้จ่ายในการส่งออกเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกงมากที่สุด รองลงมา คือราคาสินค้าเพชรของไทยไปฮ่องกง ส่วนตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคุณภาพของเพชร การออกแบบเครื่องประดับเพชร ไม่มีผลต่อการส่งออกเพชรเจียรไนของไทยไปฮ่องกง

เอกสารอ้างอิง (Reference)

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546. การวิเคราะห์สถิติ:สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมศุลกากร. 2556. “รายงานสถิตินำเข้า-ส่งออกประจำเดือน,” (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.customs.go.th>, [สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2556]
- ชโยตม สรรพศรี. 2542. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาเศรษฐกิจสินค้าอุตสาหกรรมของไทย 5 รายการ กรณีศึกษาอุตสาหกรรม : อัญมณีและเครื่องประดับ. กรุงเทพฯ.
- มานพ ครุพงศ์ และคณะ. 2541. โครงการศึกษาเศรษฐกิจสินค้าอุตสาหกรรมสำคัญของไทย 5 รายการ กรณีศึกษาอัญมณีและเครื่องประดับ. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. 2539. หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- วรณี จิเจริญ. 2539. เศรษฐศาสตร์จุลภาค 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ. 2549ก. ข้อมูลพื้นฐานอัญมณีและเครื่องประดับ ปี พ.ศ. 2545-2549. กรุงเทพฯ.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ. 2549ข. สถิติมูลค่าการนำเข้าและส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ ปี พ.ศ. 2545-2549. กรุงเทพมหานคร.
- อัครพงศ์ อ้นทอง. 2550. คู่มือการใช้โปรแกรม Eviews เบื้องต้น : สำหรับการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ. สถาบันวิจัยสังคม. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอกราช โชติปกรณกุล. 2539. ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการส่งออกอัญมณีของไทยไปญี่ปุ่น. ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหอการค้า.